

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра правового забезпечення господарської діяльності
Факультет № 6**

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
із навчальної дисципліни «Податкова система»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
072 Фінанси, банківська справа та страхування
(фінансова безпека та фінансові розслідування)**

Харків 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних,
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки Навчально-наукового інституту № 5 протокол від 12.08.2024 р. № 10

Розробники:

1. Професор кафедри правового забезпечення господарської діяльності факультету № 6 ХНУВС, д.ю.н., професор Чорна А.М.

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри адміністративного права та процесу факультету № 1 ХНУВС, д.ю.н., професор Салманова О.Ю.
2. Професор кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, д.ю.н., професор Россіхіна Г.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Література, сторінки	Вид контролю
	Всього	з них:						
		лекцій	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота		
Тема № 1. Предмет та метод податкового права	8	2	2	-	-	4		
Тема № 2. Загальні засади встановлення податків і зборів	16	4	4	-	-	6		
Тема № 3. Права та обов’язки платника податків	12	2	2	-	-	8		
Тема № 4. Податковий контроль та повноваження органів державної влади щодо його здійснення	16	4	4	-	-	6		
Тема № 5. Юридична відповідальність за податкові правопорушення	14	4	2	-	-	8		
Тема № 6. Правові засади адміністрування прямих податків з юридичних і фізичних осіб	16	4	4	-	-	8		
Тема № 7. Правові засади адміністрування непрямих податків з юридичних і фізичних осіб	16	4	4	-	-	8		
Тема № 8. Місцеві податки та збори.	14	4	4	-	-	6		
Тема № 9. Спеціальні податкові режими	12	2	4	-	-	6		
								Екзамен
Всього за семестр рік:	120	30	30			60		

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Література, сторінки	Вид контролю
	Всього	з них:						
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота		
Тема № 1. Предмет та метод податкового права	14	-	2	-	-	12		
Тема № 2. Загальні засади встановлення податків і зборів	14	2	-	-	-	12		
Тема № 3. Права та обов’язки платника податків	12	-	-	-	-	12		
Тема № 4. Податковий контроль та повноваження органів державної влади щодо його здійснення	14	2	-	-	-	12		
Тема № 5. Юридична відповідальність за податкові правопорушення	14	-	2	-	-	12		
Тема № 6. Правові засади адміністрування прямих податків з юридичних і фізичних осіб	14	2	-	-	-	12		
Тема № 7. Правові засади адміністрування непрямих податків з юридичних і фізичних осіб	14	-	2	-	-	12		
Тема № 8. Місцеві податки та збори.	12	-	-	-	-	12		
Тема № 9. Спеціальні податкові режими	12	-	-	-	-	12		
								Екзамен
Всього за семестр рік:	120	6	6			108		

2. Методичні вказівки до семінарських занять

Тема № 1. Предмет та метод податкового права

Семінарське заняття: Предмет та метод податкового права

Навчальна мета заняття: розкрити поняття та ознаки податку; розкрити предмет та методи податкового права; ознайомити студентів з основними джерелами податкового права, суттю податкової норми та податкових правовідносин.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Поняття та ознаки податку.
2. Види податків, податкова система.
3. Поняття, предмет та метод податкового права.
4. Джерела податкового права.
5. Податкові норми та податкові правовідносини.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Поняття податкового права та його місце в системі права України.

Поняття та ознаки податку. Визначення поняття зборів та інших обов'язкових платежів, їх ознаки. Відмінні та спільні риси податків, зборів та обов'язкових платежів.

Податкова система України. Класифікація податків: загальнодержавні та місцеві податки та збори; прямі та непрямі податки; податки з фізичних та юридичних осіб. Повноваження держави по встановленню та скасуванню податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

Предмет податкового права. Метод та принципи податкового права.

Система податкового права. Джерела податкового права.

Норми податкового права. Зміст та особливості норм податкового права. Класифікація та види норм. Структура норми. Санкція норми податкового права. Види санкцій.

Поняття податкових правовідносин. Об'єкт податкових правовідносин. Суб'єкти податкових правовідносин. Зміст податкових правовідносин. Підстави виникнення, зміни та відміни податкових правовідносин.

Додаткові питання:

1. Який порядок встановлення загальнодержавних та місцевих податків в Україні?
2. Які принципи побудови податкової системи порушуються в Україні?
3. Визначте місце податкового права в системі права України.
4. Наведіть приклади зобов'язуючих, забороняючих та уповноважуючих податкових норм.
5. Чи може місцевий орган самоуправління ввести на території громади на свій розсуд будь які податки чи збори?
6. Чи є різниця між податком, збором до соціальних фондів чи митом?

Теми рефератів:

1. Податкові системи європейських країн.
2. Проблеми автономії податкового права.

Література

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.
4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

Тема № 2. Загальні засади встановлення податків і зборів

Семінарське заняття: Загальні засади встановлення податків і зборів

Навчальна мета заняття: з'ясувати обов'язкові елементи які визначаються під час встановлення податку; розкрити сутність таких елементів як: платники податку; об'єкт оподаткування; база оподаткування; ставка податку; порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години.

Навчальні питання:

1. Елементи які визначаються під час встановлення податку.
2. Платники податку.
3. Об'єкт оподаткування.
4. База оподаткування.
5. Ставка податку.
6. Порядок обчислення податку.
7. Податковий період.
8. Строк та порядок сплати податку.
9. Строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Обов'язкові елементи які визначаються під час встановлення податку. Об'єкт та предмет оподаткування. Одиниця оподаткування. База оподаткування. Визначення об'єкта оподаткування. Облік об'єктів.

Податкові ставки та порядок їх встановлення. Види ставок в

оподаткуванні. Правовий порядок встановлення ставок загальнодержавних податків, зборів, обов'язкових платежів та місцевих податків та зборів. Порядок зарахування податків до бюджету.

Податковий період та строки сплати податків. Документи податкової звітності. Податкова декларація. Порядок складання та строки подання податкової декларації.

Податкові пільги. Поняття, форми та види податкових пільг. Встановлення, скасування та правовий порядок використання податкових пільг. Податковий кредит.

Додаткові питання:

1. Які елементи податкового механізму повинні міститись в нормативному акті, яким встановлюється податок?
2. Який порядок зарахування податків до бюджетів?
3. В які строки можна пересилати податкову декларацію до контролюючого органу поштою?
4. Як взаємопов'язані між собою „податковий період” – „строк подання декларації” – „строк сплати податку”?
5. Як непрямыми методами можна встановити податкове зобов'язання платника податку?

Теми рефератів:

1. Податкові ставки та порядок їх встановлення.
2. Податковий період та строки сплати податків.
3. Податковий кредит.

Література

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В.

Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.

4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

Тема № 3. Права та обов'язки платника податків

Семінарське заняття: Права та обов'язки платника податків

Навчальна мета заняття: з'ясувати права та обов'язки платника податків; розкрити права та обов'язки таких учасників податкових відносин як представник платника податків та податкові агенти.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Платники податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
2. Права платників податків.
3. Обов'язки платників податків.
4. Представники платників податків.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Обов'язкові елементи які визначаються під час встановлення податку. Платники податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Права платників податків. Обов'язки платників податків. Представники платників податків. Права та обов'язки податкових агентів. Резиденство в оподаткуванні. Облік платників податків. База даних про платників податків. Податкові зобов'язання, узгоджене та неузгоджене податкове зобов'язання. Податковий компроміс.

Додаткові питання:

1. Права та обов'язки податкових агентів.

2. Резиденство в оподаткуванні.
3. Облік платників податків.
4. База даних про платників податків.
5. Податкові зобов'язання, узгоджене та неузгоджене податкове зобов'язання.

Теми рефератів:

1. Права платників податків.
2. Обов'язки платників податків.
3. Представники платників податків.

Література:

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.
4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

Тема № 4. Податковий контроль та повноваження органів

державної влади щодо його здійснення

Семінарське заняття: Податковий контроль та повноваження органів державної влади щодо його здійснення

Навчальна мета заняття: розкрити зміст податкового контролю; ознайомити студентів з системою органів податкового контролю, зокрема, правовими засадами діяльності Державної фіскальної служби України; ознайомити курсантів з основними види та методи податкового контролю.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години.

Навчальні питання:

1. Система органів податкового контролю.
2. Структура та функції органів Державної фіскальної служби України.
3. Податкові перевірки: поняття, види, підстави.
4. Особливості проведення перевірок працівниками податкової міліції.
5. Акт перевірки.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Поняття податкового контролю. Система органів податкового контролю. Правові засади діяльності Державної податкової служби України. Структура Державної фіскальної служби України. Функції фіскальної служби. Завдання, функції та повноваження податкової міліції України. Повноваження митних органів України, Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування щодо податкового контролю.

Види та методи податкового контролю. Податкові перевірки: планові та позапланові документальні; виїзні та безвиїзні; зустрічні; оперативні. Строки проведення податкових перевірок. Акт перевірки. Податкове повідомлення-рішення та податкові вимоги. Податкова застава, адміністративний арешт майна.

Додаткові питання:

1. Які державні органи мають виключне право на здійснення контролю за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування податків і зборів, а які є органами уповноваженими здійснювати заходи з погашення податкового боргу?

2. Назвіть умови для проведення позапланової документальної перевірки суб'єктів господарювання.

3. Які документи повинні мати посадові особи контролюючого органу для проведення перевірки суб'єкта господарювання?

Теми рефератів:

1. Зарубіжний досвід роботи податкових органів.
2. Проблеми правового регулювання здійснення податкових перевірок в Україні.

Література:

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.
4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

Тема № 5. Юридична відповідальність за податкові правопорушення

Семінарське заняття: Юридична відповідальність за податкові правопорушення

Навчальна мета заняття: з'ясувати види податкових правопорушень; ознайомити студентів з правовими засадами притягнення до кримінальної, адміністративної, фінансової відповідальності за порушення вимог норм податкового законодавств.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Види юридичної відповідальності за податкові правопорушення.

2. Поняття податкового правопорушення та його склад.
3. Особливості та види санкцій за податкові правопорушення.
4. Адміністративний та судовий порядок оскарження дій та рішень податкових органів.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Відповідальність за порушення вимог норм податкового законодавства: кримінальна, адміністративна, фінансова.

Види податкових правопорушень. Пеня за прострочення строку сплати обов'язкових платежів. Штрафні санкції за несвоєчасне подання декларації та інших документів обов'язкової звітності до контролюючого органу; за допущення арифметичних чи методологічних помилок в звітних документах, за несвоєчасну сплату податків до бюджету та ін.

Адміністративний та судовий порядок оскарження дій та рішень податкових органів.

Додаткові питання:

1. Які санкції застосовуються контролюючим органом після закінчення встановлених строків погашення узгодженого податкового зобов'язання на суму податкового боргу?

2. З яким юридичним фактом пов'язаний останній день податкової перевірки, який загальний термін встановлено для проведення перевірки та оформлення повідомлення-рішення про застосування штрафних санкцій?

3. Фінансова відповідальність за податкові правопорушення.

Теми рефератів:

1. Юридична природа фінансової відповідальності за податкові правопорушення.

2. Підстави відповідальності за порушення податкового законодавства.

Література:

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.
4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

Тема № 6. Правові засади адміністрування прямих податків з юридичних і фізичних осіб

Семінарське заняття: Правові засади адміністрування прямих податків з юридичних і фізичних осіб

Навчальна мета заняття: з'ясувати основні види прямих податків з юридичних і фізичних осіб; ознайомити студентів із правовими засадами справляння податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб та інших прямих податків; поглибити знання студентів щодо платників цих податків та об'єктів оподаткування, ставок податків, пільг; виробити навички у курсантів щодо застосування норм податкового права в конкретних ситуаціях.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години.

Навчальні питання:

1. Податок на прибуток підприємств.
2. Податок на доходи фізичних осіб.
3. Рентна плата.
4. Екологічний податок.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Правові засади справляння податку на прибуток підприємств. Платник податку. Об'єкт оподаткування. Ставка податку. Податковий період. Порядок та строки сплати податку на прибуток підприємств.

Правові засади справляння податку на доходи фізичних осіб. Платник, об'єкт, ставки податку, пільги. Порядок та строки подання податкової декларації.

Правові засади рентної плати. Платники, об'єкт, ставки, пільги, порядок сплати.

Правові засади справляння екологічного податку. Платники, об'єкт, ставки, пільги, порядок сплати.

Додаткові питання:

1. Яке оподаткування більш справедливе пряме чи непряме?
2. Які доходи фізичних осіб вперше стали об'єктом оподаткування з 2 грудня 2011 року?
3. Хто з суб'єктів господарювання має право перейти на спрощену систему оподаткування?
4. Як розподіляється між бюджетами прямі податки?

Теми рефератів:

1. Порівняльна характеристика оподаткування доходів громадян розвинутих країн.
2. Податкові пільги малого бізнесу в країнах з ринковою економікою.

Література:

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів

України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.

3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.

4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

Тема № 7. Правові засади адміністрування непрямих податків з юридичних і фізичних осіб

Семінарське заняття: Правові засади адміністрування непрямих податків

з юридичних і фізичних осіб

Навчальна мета заняття: з'ясувати основні види непрямих податків з юридичних і фізичних осіб; ознайомити студентів із правовими засадами справляння податку на додану вартість, акцизного податку, особливостями сплати мита; поглибити знання студентів щодо платників цих податків та об'єктів оподаткування, ставок податків, пільг; виробити навички у студентів щодо застосування норм податкового права в конкретних ситуаціях.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Зміст непрямих податків та їх місце в податковій системі України.
2. Правові засади справляння податку на додану вартість.
3. Правові засади справляння акцизного податку.
4. Особливості сплати мита.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Види непрямих податків згідно із законодавством України.

Правові засади справляння податку на додану вартість. Платник податку. Об'єкт оподаткування. Ставка податку. Особливості застосування нульової ставки податку на додану вартість. Податковий період. Порядок та строки сплати податку на додану вартість. Відшкодування податку на додану вартість з Державного бюджету України.

Правові засади справляння акцизного податку. Поняття акцизного податку. Підакцизні товари. Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставки збору. Податковий період. Порядок та строки сплати акцизного податку. Особливості адміністрування акцизного податку з алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Додаткові питання:

1. Назвіть види непрямих податків.
2. Назвіть особливості сплати мита.
3. Що є об'єктом оподаткування?

Теми рефератів:

1. Порядок та строки сплати податку на додану вартість.
2. Порядок та строки сплати акцизного податку.

Література:

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.
4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

Тема № 8. Місцеві податки та збори

Семінарське заняття: Місцеві податки та збори

Навчальна мета заняття: з'ясувати призначення та види місцевих податків та зборів, порядок їх справляння; виробити навички у студентів щодо застосування норм податкового права в конкретних ситуаціях.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години.

Навчальні питання:

1. Призначення та види місцевих податків та зборів. Порядок їх перерахування. Податок на майно.

2. Земельний податок.

3. Збір за місця для паркування транспортних засобів.

4. Туристичний збір.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Призначення та види місцевих податків та зборів. Податок на майно, Єдиний податок. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір.

Повноваження місцевих рад щодо встановлення та скасування місцевих податків і зборів. Порядок справляння місцевих податків та зборів з юридичних і фізичних осіб. Порядок перерахування та повернення зайво сплачених сум місцевих податків і зборів.

Додаткові питання:

1. Віднесення податків та зборів в Україні до місцевих.

2. Досвід оподаткування на місцевому рівні в інших країнах світу.

Теми рефератів:

1. Збір за місця для паркування транспортних засобів.

2. Порядок перерахування та повернення зайво сплачених сум місцевих податків і зборів.

Література:

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.
4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

Тема № 9. Спеціальні податкові режими

Семінарське заняття: Спеціальні податкові режими

Навчальна мета заняття: з'ясувати основні види спеціальних податкових режимів та правовий механізм їх функціонування; розкрити правові засади функціонування спеціальних податкових режимів; виробити навички у студентів щодо застосування норм податкового права в конкретних ситуаціях.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Види спеціальних податкових режимів в Україні.
2. Загальні засади спрощеної системи оподаткування обліку та звітності.
3. Правовий механізм стягнення податків та зборів за спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Спрощена система оподаткування обліку та звітності. Правовий механізм стягнення.

Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої - третьої груп. Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи. Ставки єдиного податку. Податковий (звітний) період. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. Ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку. Особливості нарахування, сплати та подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку. Порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної системи оподаткування. Порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку. Відповідальність платника єдиного податку.

Додаткові питання:

1. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності в інших країнах світу.

Теми рефератів:

1. Спрощена система оподаткування обліку та звітності.
2. Особливості нарахування, сплати та подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку.

Література:

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.

4. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком. 2016 – 414.

3. Рекомендована література

Основна

1. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.

2. Бечко П.К. Основи оподаткування [Текст]: навч. посіб. / П.К. Бечко, О.А. Захарчук. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 168 с.

3. Боловач А.В. Керівник в органах Державної податкової служби: адміністративно-правовий статус: монографія / А. В. Головач. – Х.: Золота миля, 2011. – 584 с.

4. Кучерявенко М. П. Податкове право України : підручник / М. П. Кучерявенко. – Х. : Право, 2013. – 536 с.

5. Мединська Т. В., Чабанюк О. М. Спеціальні податкові режими: загальні положення, облік і звітність: Навчально-практичний посібник. – К.: Алерта, 2017. – 240 с.

6. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України : в 3 т. / [заг. ред. М. Я. Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України ; Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.

7. Податкова система України: тренінг-курс : навч. посіб. / О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін. ; за заг. ред. О. М. Тимченко; передм. Т. І. Єфименко. – К. : ДННУ —Акад. фін. управління, 2012. – 656 с.

8. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.

9. Податкова система: практичні питання застосування норм Податкового кодексу України / за заг. ред. В. Ю. Захарченка. – К. :Юрінком Інтер, 2011. – 368 с.

10. Пришва Н. Ю. Податкове право : навч. посіб. / Н. Ю. Пришва. – Київ : Юрінком Інтер, 2010. – 365 с.
11. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.
12. Сарана В.В. Податкові режими в Україні/ В.В. Сарана – К. Талком, 2016 – 414.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Податковий кодекс України // Офіційний вісник України від 02.12.2010., № 2755-VI. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010, № 50-51, ст.572. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Додаток до № 51. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
6. Митний кодекс України. Відомості Верховної Ради України : документ 4495-17, редакція від 01.01.2018 року. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
7. Положення про Державну фіскальну службу України: Постанова КМУ від 21.05.2014 р. № 236. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>

8. Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб: Рішення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 02.07.2012 р. № 1. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1273-12#Text>

9. Про банки і банківську діяльність: Закон України України від 07.12.2000 № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5-6. Ст. 30. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 40. Ст.365 – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/996-14>

11. Про вдосконалення діяльності державних органів, роботу державних службовців та підвищення ефективності використання бюджетних коштів: указ Президента України від 11 лют. 2000 р. № 207/2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 1. – Ст. 262. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/207/2000#Text>

12. Про вдосконалення структури розпорядників бюджетних коштів: розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 трав. 2006 р. № 296-р. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/296-2006-%D1%80#Text>

13. Про внесення змін до деяких законів України щодо добровільної сплати єдиного внеску: закон України від 4 квіт. 2013 р. № 184-VII. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/184-18#Text>

14. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: закон України від 30 жовт. 1996 р. № 448/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>

15. Про Державний бюджет України на 2020 рік: закон України від 14.11. 2019 р. № 294-IX // Голос України. – 2019. – № 294. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>

16. Про джерела фінансування органів державної влади : закон України від 30 черв. 1999 р. № 783-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 34. – Ст. 274. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-14#Text>

17. Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України: Закон України від 04.11.1999 р. № 1212-XIV (з наступними змінами і доповненнями). [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1212-14#Text>

18. Про запобігання корупції : закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

19. Про затвердження Інструкції про статус відповідальних виконавців бюджетних програм та особливості їх участі у бюджетному процесі : наказ М-ва фінансів України від 14 груд. 2001 р. № 574. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0003-02#Text>

20. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

21. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

Допоміжна

1. Гавриленко Н.В. Податкова система: Практикум: Навчальний посібник/ Н. В. Гавриленко. - Львів: Ліра-К, 2013. – 328 с.

2. Макурін А.А. Теорія оподаткування : навч. посіб. / А.А. Макурін. – Дніпро : НТУ «ДП», 2018. – 75 с.

3. Паранчук С. В. Податковий менеджмент : навч. посіб. / С. В. Паранчук, А. С. Мороз, О. С. Червінська ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». –

Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 295 с.

4. Планування податкових надходжень в Україні: теорія і практика: [монографія] / за ред. Л.Л. Тарангул. – Ірпінь: НУДПСУ, 2011. – 339 с.

5. Податкова політика України : навчальний посібник / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул та ін.; за ред. П.В. Мельника. – К.: Знання України, 2011.- 505 с.

6. Податкова система: практичні питання застосування норм Податкового кодексу України [Текст] / За заг. ред. В.Ю. Захарченка. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 368 с.

7. Податкова система України. Тренінг-курс [Текст] : навч. посіб./ О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін. ; За заг. ред. О.М. Тимченко. – К. : ДННУ "Академія фінансового управління", 2012. – 656 с.

8. Податкова система: Навч. посіб. За ред.. Андрущенко В.Л. К.:Центр наукової літератури. – 2015. – 416 с.

9. Податкова система: практикум / уклад.: А.С. Крутова, І.С. Андрущенко; Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі. – Харків: Видавець Іванченко І.С., 2013. – 85с.

10. Податкова система: Практикум / Уклад.: А. Ю. Семеног, О. М. Пахненко, М. М. Бричко. – Суми: УАБС, 2015. – 123 с.

11. Сідельникова Л. П. Податкова система : навч. посіб. / Л. П. Сідельникова, Н. М. Костіна. – 2-ге вид. перероб. і доп. – К. : Ліра-К, 2013. – 604 с.

12. Сенченко В.Б. Податкова система:практикум/ В.Б. Сенченко. К.:Центр наукової літератури. – 2014. – 160с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.rada.gov.ua

2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.ukrstat.gov.ua

3. Законодавство України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.zakon.rada.gov.ua
4. Інституційний Репозитарій Харківського національного університету внутрішніх справ [Електронний ресурс] – URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>
5. Кабінет Міністрів України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.minfin.gov.ua
7. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.me.gov.ua
8. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.mlsp.kiev.ua
9. Міністерство фінансів України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://www.minfin.gov.ua>
10. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку – Режим доступу: www.ssmc.gov.ua
11. Національний банк України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://www.bank.gov.ua>
12. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
13. Офіційний сайт Державної фіскальної служби. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://sfs.gov.ua/>
14. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.bank.gov.ua
15. Офіційний сайт Президента України. [Електронний ресурс] – URL: <https://www.president.gov.ua/ru>
16. Світовий банк. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <https://www.worldbank.org/>